

Ocena skuteczności komunikacyjnej projektu „Expanding the range of the lynx population in northern Poland”

Raport przedstawiający wyniki analizy mediów i danych zebranych w projekcie
w listopadzie 2024 r.

Kraków, 2024

**Co-funded by
the European Union**

**Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
WYNIKI.....	3
<i>DZIAŁANIA EDUKACYJNE W DZIKIEJ ZAGRODZIE</i>	<i>3</i>
<i>POTRZEBY INTERESARIUSZY W ZAKRESIE WIEDZY O RYSIACH</i>	<i>10</i>
<i>ANALIZA PRZEKAZÓW MEDIALNYCH O RYSIACH</i>	<i>11</i>
<i>ANALIZA PRZEKAZÓW NA STRONACH INTERNETOWYCH PROJEKTU</i>	<i>12</i>
WNIOSKI I REKOMENDACJE	13
ANNEX.....	15

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

WPROWADZENIE

Niniejszy raport przedstawia stan wyjściowy działań komunikacyjnych dotyczących reintrodukcji rysia na obszarze północnej Polski, południowej Litwy i północno-wschodnich Niemiec, które będą kontynuowane i intensyfikowane w trakcie trwania projektu. Wyniki przedstawione w niniejszym raporcie zostaną porównane z wynikami kolejnych badań, planowanych na 2028, w odniesieniu do przedstawionych wniosków i rekomendacji. Skuteczność komunikacyjna projektu badana jest w odniesieniu do zasięgu prowadzonych działań i wydawnictw oraz ich skuteczności w zwiększaniu wiedzy i kształtowaniu postaw wśród odbiorców, a także w odniesieniu do przygotowywanych w projekcie założeń strategii zarządzania populacją rysia w północnej Polsce.

Diagnoza stanu wyjściowego oraz późniejsza ocena przeprowadzane są na podstawie: badania ankietowego wśród osób odwiedzających Dziką Zagrodę w Jabłonowie (2024 i 2028 r.); ankiet ewaluacyjnych realizowanych z uczestnikami warsztatów (2028 r.); analizy wybranych pytań z badania ankietowego interesariuszy, w ramach oceny wpływu projektu na społeczeństwo (2024 i 2028 r.); analizy przekazów medialnych dotyczących rysia na terenie realizacji projektu (2024 i 2028 r.); analizy zawartości o oglądalności materiałów publikowanych na stronach internetowych projektu (2024 i 2028 r.); wywiadów z członkami Komitetu Doradczego projektu (2028 r.).

WYNIKI

DZIAŁANIA EDUKACYJNE W DZIKIEJ ZAGRODZIE

Badanie przeprowadzono za pomocą ankiety rozdawanej turystom odwiedzającym Dziką Zagrodę w Jabłonowie. Ankieta składała się z dwóch części, pierwsza była wypełniana przed wizytą, a druga bezpośrednio po zakończeniu wizyty. Ankieta była anonimowa, a badani zostali poproszeni o wpisanie hasła umożliwiającego późniejsze połączenie obu formularzy, w celu porównania wyników. Badanie przeprowadzono w listopadzie 2024 roku. Zebrano dane od 23 odwiedzających zagrodę, którzy wypełnili ankiety przed i po wizycie. Badane osoby miały od 16 do 65 lat, średnia wieku wynosiła 45 lat. Większość badanych miała wyższe wykształcenie (45,5%), oraz średnie lub techniczne (41%), zamieszkiwali 13 różnych gmin. Wśród badanych było 54,5% kobiet i 45,5% mężczyzn.

Turyści oceniali swój poziom wiedzy o rysiach przed wizytą w zagrodzie przede wszystkim jako średni (43,5%), raczej niski (26%) oraz niski (13%) (Tab. 1). Jedynie 17% badanych deklaroowało raczej wysoki poziom wiedzy o rysiach, nikt nie ocenił swojego poziomu wiedzy jako bardzo wysokiego. Turyści ocenili, że w efekcie wizyty w Zagrodzie ich wiedza wzrosła w stopniu przynajmniej średnim (39%), raczej dużym (48%) lub bardzo dużym (13%). W odpowiedzi na pytanie otwarte o najważniejszą rzecz, której się nauczyli na tej wycieczce, wskazywali informacje o: obecności rysia na wolności, roli i rozmiarze terytorium rysia, licznosci populacji – z podkreśleniem niskiej liczby rysia w kraju, podziale na rysi karpackie i nizinne, zachowaniu rysia na wolności, braku zagrożenia dla ludzi ze strony rysia, roli rysia w ekosystemie, programie reintrodukcji, prędkości osiągniętych przez rysie. Zapytani o to, gdzie szukaliby dalszych informacji o rysiach, turyści wskazali w pierwszej kolejności: Dziką Zagrodę, prowadzącą ją organizację i jej stronę internetową (6), następnie internet (5), książki i literaturę naukową (5). Turyści byli bardzo zadowoleni (78%) i raczej zadowoleni (22%) z wizyty.

**Co-funded by
the European Union**

**Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej**

Tab. 1. Self-assessment of knowledge about lynx and evaluation of the visit.

PL: Samoocena wiedzy na temat rysia i ocena wizyty. LT: Savarankiškas žinių apie lūšis vertinimas ir vizito įvertinimas. DE: Selbsteinschätzung des Wissens über Luchse und Bewertung des Besuchs.

What is your level of knowledge of lynx? (before the visit)	
<i>PL: Jak ocenia Pan / Pani swój poziom wiedzy o rysiach? LT: Kaip vertinate savo žinių apie lūšis lygį? DE: Wie würden Sie Ihren Wissensstand über Luchse einschätzen?</i>	
very low <i>bardzo nisko labai žemas sehr gering</i>	13%
rather low <i>raczej nisko gana žemas eher gering</i>	26,10%
medium <i>średnio vidutiniškas Durchschnitt</i>	43,50%
rather high <i>raczej wysoko gana aukštas eher hoch</i>	17,40%
How has your knowledge of lynx increased after the visit?	
<i>PL: W jakim stopniu Pana / Pani poziom wiedzy o rysiach zwiększył się dzięki wizycie w Dzikiej zagrodzie? LT: Kiek jūsų žinios apie lūšis pagilėjo po apsilankymo „Dzika Zagroda“? DE: Inwieweit hat sich Ihr Wissen über Luchse durch den Besuch der „Dzika Zagroda“ verbessert?</i>	
medium <i>średnim vidutiniškai Durchschnitt</i>	39,10%
rather much <i>raczej dużym gana daug recht viel</i>	47,80%
very much <i>bardzo dużym labai daug sehr viel</i>	13%
Overall, have you enjoyed the visit?	
<i>PL: Ogólnie, czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tej wycieczki? LT: Ar esate patenkinti šia kelione? DE: Sind Sie mit dieser Reise zufrieden?</i>	
rather yes <i>raczej tak veikiau taip eher ja</i>	21,70%
definitely yes <i>zdecydowanie tak tikrai taip eindeutig ja</i>	78,30%

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Postawy turystów wobec rysia badane były dwa razy – przed i po zwiedzaniu zagrody. Ogólnie charakteryzowali się oni bardzo pozytywnymi postawami wobec rysia (Fig. 1) – bardziej pozytywnymi niż interesariusze badani w ramach oceny wpływu projektu na społeczeństwo (patrz raport wpływu społecznego). Respondenci widzą potencjał promocji regionu i lokalnych produktów w oparciu o obecność rysia w lokalnym środowisku i przy wykorzystaniu jego wizerunku. Zdecydowanie popierają surowe karanie przypadków kłusownictwa, a także oczekują od polskich władz wsparcia programu reintrodukcji i poważnego traktowania ochrony rysia w naszym kraju. Prawie wszyscy z nich chcą powrotu rysia do północnej Polski oraz uważają, że warto edukować innych na ten temat. W pytaniach dotyczących pozytywnego i negatywnego wpływu rysia na inne dzikie zwierzęta nadal przeważały opinie przyjazne dla rysia, ale też pojawiły się opinie pośrednie oraz sceptyczne. Porównując wyniki uzyskane przed zwiedzaniem i po wizycie, widzimy przesunięcia w opiniach dotyczących niektórych stwierdzeń, nie są one jednak istotne statystycznie, co związane jest przede wszystkim z generalnie bardzo wysoką oceną wszystkich stwierdzeń, jak również z wielkością badanej grupy. Wszystkie obserwowane przesunięcia w ocenie stwierdzeń były w kierunku bardziej pozytywnych przekonań i postaw wobec rysia. Między innymi, więcej osób wskazało, że warto zwiększać populację rysia w północnej Polsce, zwiększył się także udział osób zdecydowanie wspierających surowe karanie kłusownictwa, czy też zwiększył się udział osób dostrzegających pozytywny wpływ rysia na inne dzikie zwierzęta.

W badaniu użyto również skali do oceny poziomu troski o ochronę rysia, opartej na skali „Conservation Caring” używanej do oceny skuteczności działań komunikacyjnych w zoo i innych podobnych obiektach w zakresie budowania pozytywnych postaw wobec dzikich zwierząt i potrzeby ich ochrony (Fig. 2). W tym badaniu respondenci odpowiadali na pytania ze skali po zakończeniu zwiedzania zagrody. Uzyskane wyniki pokazują bardzo wysoki poziom troski turystów o rysie (średnia 4,6 ze wszystkich pytań na skali od 1 do 5) i wysoki poziom poparcia dla ochrony tego gatunku. Do analizy wykorzystano 7 pytań składających się na skalę (miara rzetelności Alpha Cronbacha = 9,12). Wyniki badania tą skalą pokazują, że obserwacja rysia podczas wizyty w zagrodzie zwiększyła więź turystów z tym gatunkiem, są oni również gotowi poszerzać swoją wiedzę o rysiach, a także zmieniać nawyki w życiu codziennym czy angażować się w działania publiczne (protesty) w sytuacji zagrożenia dla rysia. Turysty uważają również, że rysie mają takie samo prawo do życia, jak ludzie, oraz czuli by się źle, gdyby nie udało się uratować tego gatunku.

W ankiecie zapytano również o luźne skojarzenia ze słowem „ryś”. Respondenci mieli możliwość wymienienia do 6 słów. W obu zestawach słów, przed i po wizycie w zagrodzie, pojawiały się często określenia takie jak: kot, ochrona, cętki, pędzelki (Fig. 3). W wynikach uzyskanych przed wizytą pojawiają się określenia infantylizujące rysia, takie jak kotek, kica, ptyś, tygrys; cechy gatunku takie jak piękny, wyjątkowy, szybki, majestatyczny, zwinny, rzadki. W wynikach uzyskanych po wizycie, częściej pojawia się określenie dzikość i dzikie zwierzę, wolność, a także pojawiają się nowe określenia, takie jak krótki ogon, obroże z chipem, odnowa gatunku, syczy, prycha, kamuflaż – określenia znajdujące się w przekazie edukacyjnym w trakcie wizyty.

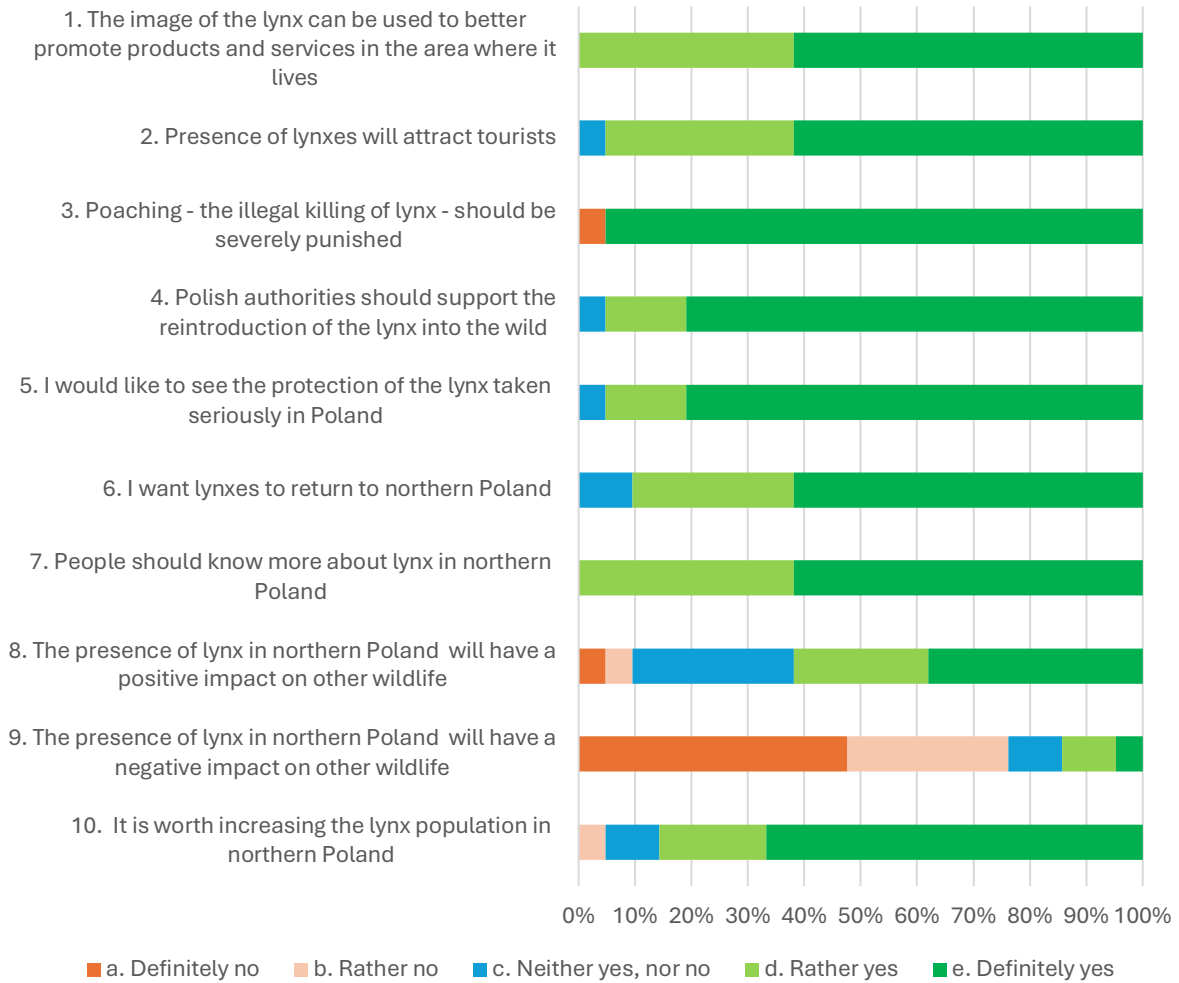
Co-funded by
the European Union

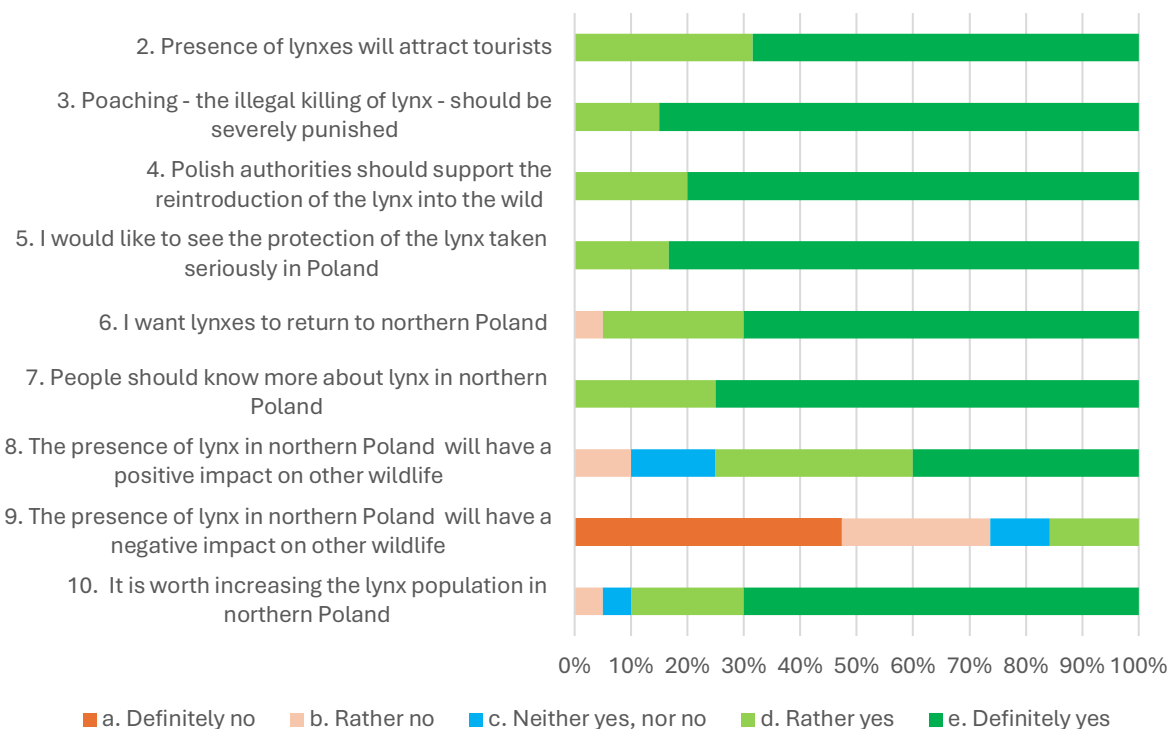
Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Fig. 1. Perception and attitudes towards lynx before (I) and after (II) the visit to “Dzika Zagroda”.

I. Perception and attitudes before the visit

II. Perception and attitudes after the visit in “Dzika Zagroda”.

PL: Przekonania i postawy wobec rysia przed (I) i po (II) wizycie w Dzikiej Zagrodzie. 1: Wizerunek rysia może być wykorzystany do lepszego promowania produktów i usług na terenie jego występowania; 2: Obecność rysia przyciągnie turystów; 3: Klusownictwo – nielegalne zabijanie rysia – powinno być ostro karane; 4: Polskie władze powinny wspierać przywracanie rysia do środowiska; 5: Chcę, aby ochrona rysia była poważnie traktowana w Polsce; 6: Chcę, aby rysie powróciły na tereny północnej Polski; 7: Ludzie powinni więcej wiedzieć o rysiach w Polsce; 8: Obecność rysia w północnej Polsce będzie miała pozytywny wpływ na inne dzikie zwierzęta; 9: Obecność rysia w północnej Polsce będzie miała negatywny wpływ na inne dzikie zwierzęta; 10: Warto zwiększać populację rysia w północnej Polsce; a: zdecydowanie nie; b: raczej nie; c: ani tak, ani nie; d: raczej tak; e: zdecydowanie tak.

LT: Įsitikinimai ir požiūris į lūšis prieš (I) ir po (II) apsilankymo „Dzika Zagroda“. 1: Lūšies įvaizdis gali būti naudojamas geriau reklamuoti produktams ir paslaugoms jos paplitimo teritorijoje; 2: Lūšys pritrauks turistų; 3: Už brakonieriavimą - neteisėtą lūšių žudymą - turėtų būti griežtai baudžiama; 4: Lenkijos valdžios institucijos turėtų remti lūšių reintrodukavimą į laukinę gamtą; 5: Norėčiau, kad Lenkijoje būtų rimtai pasirūpinta lūšių apsauga; 6: Noriu, kad į šiaurės Lenkiją sugrįžtų lūšys; 7: Žmonės turėtų daugiau žinoti apie lūšis šiaurės Lenkijoje; 8: Šiaurės Lenkijoje gyvenančios lūšys turės teigiamą poveikį kitiems laukiniams gyvūnams; 9: Šiaurės Lenkijoje gyvenančios lūšys turės neigiamą poveikį kitiems laukiniams gyvūnams; 10: Verta padidinti lūšių populiaciją šiaurės Lenkijoje; a: Tikrai ne; b: Veikiau Ne; c: Nei taip, nei ne; d: Veikiau taip; e: Tikrai taip.

DE: Überzeugungen und Einstellungen gegenüber Luchsen vor (I) und nach (II) einem Besuch in „Dzika Zagroda“. 1: Das Bild des Luchses kann genutzt werden, um Produkte und Dienstleistungen in seinem Verbreitungsgebiet zu bewerben; 2: Die Anwesenheit von Luchsen wird Touristen anziehen; 3: Wilderei - die illegale Tötung von Luchsen - sollte streng bestraft werden; 4: Die polnischen Behörden sollten die Wiederansiedlung des Luchses in freier Wildbahn unterstützen; 5: Ich will, dass der Schutz des Luchses in Polen ernst genommen wird; 6: Ich will, dass die Luchse nach Nordpolen zurückkehrt; 7: Menschen sollten mehr über Luchse in Polen wissen; 8: Die Anwesenheit von Luchsen in Nordpolen wird sich positiv auf andere Wildtiere auswirken; 9: Die Anwesenheit von Luchsen in Nordpolen wird sich negativ auf andere Wildtiere auswirken; 10: Es lohnt sich, den Luchsbestand in Nordpolen zu erhöhen; a: Eindeutig nein; b: Eher nein; c: Weder ja noch nein; d: Eher ja; e: Eindeutig ja.

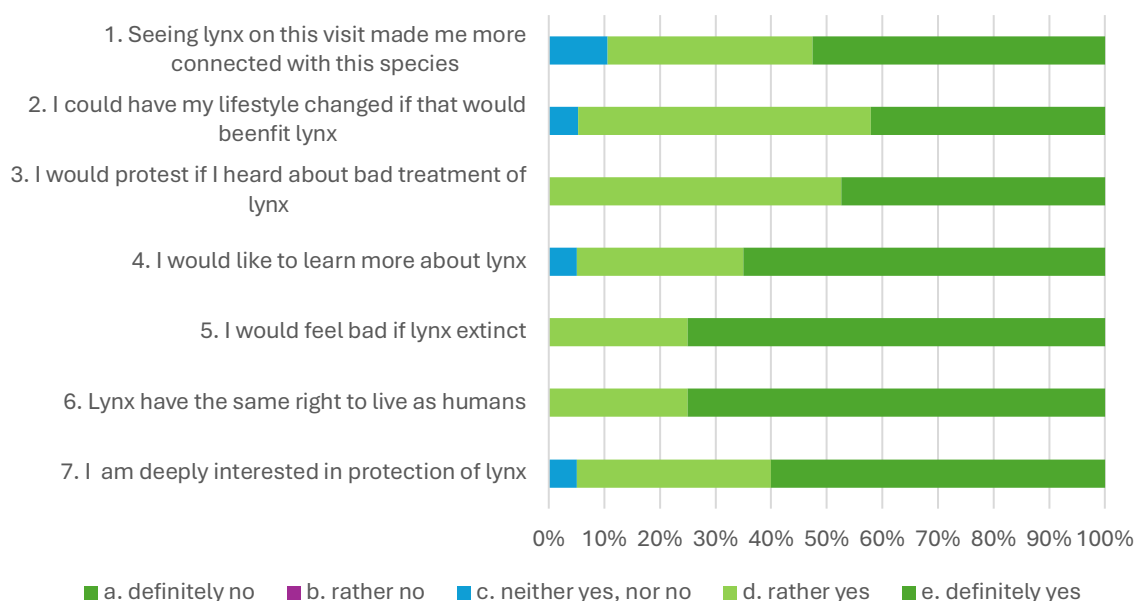

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Fig. 2. Frequences of responses to questions on conservation caring of lynx.

PL: Rozkład odpowiedzi na pytania o troskę o ochronę rysie. 1. Zobaczenie rysia na tej wycieczce sprawiło, że czuję się związany(a) z tym gatunkiem; 2: Jestem gotów(owa) zmienić coś w swoim codziennym życiu, jeżeli pomogłoby to chronić rysie; 3: Protestował(a)bym, gdybym dowiedział(a) się o złym traktowaniu rysie; 4: Chcę dowiedzieć się więcej o rysiach; 5: Będę się źle czuł(a), jeśli rysie wyginą; 6: Rysie mają takie samo prawo do życia, jak ludzie; 7: Jestem głęboko zainteresowany(a) ochroną rysie a: zdecydowanie nie; b: raczej nie; c: ani tak, ani nie; d: raczej tak; e: zdecydowanie tak

LT: Atsakymų į klausimus apie susirūpinimą dėl lūšių išsaugojimo pasiskirstymas. 1. Per šią kelionę pamatęs lūšį pajutau ryšį su šia rūšimi; 2. Esu pasirengęs ką nors pakeisti savo kasdieniame gyvenime, jei tai padėtų apsaugoti lūšis; 3. Protestuočiau, jei sužinočiau apie netinkamą elgesį su lūšimis; 4: Norėčiau daugiau sužinoti apie lūšis; ; 5: Jausčiausi blogai, jei lūšys išnyktų; 6: Lūšys turi tokią pačią teisę gyventi kaip ir žmonės; 7: Esu labai suinteresuotas apsaugoti lūšis a: tikrai ne; b: greičiau ne; c: nei taip, nei ne; d: greičiau taip; e: tikrai taip

DE: Verteilung der Antworten auf Fragen zur Erhaltung des Luchses. 1. Wenn ich auf dieser Reise einen Luchs sehe, fühle ich mich mit der Tierart verbunden; 2: Ich bin bereit, etwas in meinem täglichen Leben zu ändern, wenn dies zum Schutz des Luchses beiträgt; 3: Ich würde protestieren, wenn ich von der Misshandlung des Luchses erfahre; 4: Ich möchte mehr über Luchse erfahren; 5: Ich würde mich schlecht fühlen, wenn Luchse aussterben würden; 6: Luchse haben das gleiche Recht zu leben wie Menschen; 7: Ich bin sehr daran interessiert, Luchse zu schützen a: definitiv nicht; b: eher nicht; c: weder ja noch nein; d: eher ja; e: definitiv ja.

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Fig. 3. Associations with “lynx” – free listing up to 6 words before (I) and after (II) the visit in “Dzika Zagroda”.

PL: Skojarzenia ze słowem “ryś” – do 6 słów wymienianych przed (I) i po (II) wizycie w Dzikiej Zagrodzie.

LT: Asociacijos su žodžiu „lūšis“ - iki 6 žodžių, paminėtų prieš (I) ir po (II) apsilankymo.

DE: Assoziationen mit dem Wort „Luchs“ - bis zu 6 Wörter, die vor (I) und nach (II) m Besuch genannt werden

I. Before the visit. *Przed wizytą. / Prieš apsilankymą / Vor dem Besuch*

II. After the visit. *Po wizycie / Po apsilankymo / Nach dem Besuch.*

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

POTRZEBY INTERESARIUSZY W ZAKRESIE WIEDZY O RYSIACH

Badanie ankietowe zrealizowane wśród szerszej grupy interesariuszy, opisane w raporcie o wpływie społecznym projektu, dostarczyło również istotnych informacji o wiedzy różnych grup społecznych o rysiach. W badaniu zadano cztery pytania o podstawową wiedzę o rysiach, dotyczącą ich przebywania w obszarze realizacji projektu (północna Polska, południowa Litwa, północno-wschodnie Niemcy), zajmowanego terytorium, pożywienia oraz statusu ochrony. Ogólnie, 76% badanych ma wiedzę o obecności rysia w obszarze realizacji projektu, 37% zna wielkość jego terytorium, 90% umie poprawnie wskazać główne źródło pożywienia, a 94% wie, że ryś jest gatunkiem ściśle chronionym. Średnia poprawnych odpowiedzi wśród wszystkich badanych to 2,9.

Wśród wyróżnionych grup interesariuszy były istotne statystycznie różnice w poziomie wiedzy o rysiach (Tab. 2). Przedstawiciele samorządów – członkowie rad gmin, wójtowie, burmistrzowie lub sołtysi – a także pracownicy i działacze lokalnych organizacji pozarządowych mieli nieznacznie niższy poziom wiedzy, niż osoby nienależące do ich grupy, a różnica ta jest statystycznie istotna. Widocznie niższy poziom wiedzy, istotny statystycznie, mieli mieszkańcy – respondenci nie przynależący do wyróżnionych grup interesariuszy. Wyższy poziom wiedzy od reszty badanych mieli również leśnicy, myśliwi. Natomiast nie było istotnych statystycznie różnic pomiędzy osobami czerpiącymi dochody z turystyki i rolnictwa, posiadaczami zwierząt domowych i gospodarczych a resztą respondentów.

Tab. 2. Comparison on mean level of knowledge among stakeholders' groups.

PL: porównanie średniego poziomu wiedzy pomiędzy grupami interesariuszy.

LT: vidutinio suinteresuotųjų šalių grupių žinių lygio palyginimas.

DE: ein Vergleich des durchschnittlichen Wissensstandes der verschiedenen Interessengruppen.

	Mean – stakeholders' group	Mean – others than the stakeholder group	Mean – all respondents	F*	Sig.
Members of the municipality council, mayor, or village head / <i>członkowie rad gmin, wójtowie, burmistrzowie, sołtysi / savivaldybės tarybos narys, meras, seniūnas ar seniūnaitis / Mitglied des Gemeinderats, Bürgermeister, Dorfvorsteher</i>	2,92	2,95	2,94	9,355	0,002
Foresters / leśnicy / miškininkai / Förster	3,13	2,86	2,94	5,251	0,023
Hunters / myśliwi / medžiotojai / Jäger	3,09	2,88	2,94	20,902	<0,001
NGO / NVO/ NRO	2,85	2,96	2,94	5,989	0,015
Other respondents / pozostali respondenci / Kiti respondentai / Andere Befragte	2,69	3,04	2,94	13,393	<0,001

*Levens's Test for Equality of Variances

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Spytaliśmy również różne grupy interesariuszy o znajomość projektu reintrodukcji rysia w ich regionie oraz o znajomość wskazanej strony internetowej projektu w ich języku. Przedstawiciele samorządów lokalnych mieli nieznacznie niższą wiedzę o istnieniu projektu reintrodukcji rysia niż osoby nienależące do tej grupy (33% w porównaniu do 45%, test χ^2 , $p=0.057$ – blisko istotności statystycznej). Mniejszy udział osób z tej grupy znał stronę internetową projektu (16% w porównaniu do 36% reszty badanych, test χ^2 , $p<0,001$). Leśnicy istotnie statystycznie częściej wiedzieli o projekcie reintrodukcji niż osoby spoza ten kategorii (50% leśników, w porównaniu do 39% pozostałych badanych, test χ^2 , $p<0,05$). Leśnicy nie mieli jednak istotnie wyższej znajomości strony internetowej projektu. W przypadku myśliwych, nie została stwierdzona istotna statystycznie różnica ich znajomości projektu reintrodukcji rysia, ale istotnie statycznie częściej znali stronę internetową, na której publikowane są informacje o projekcie (42% myśliwych zna wskazaną w pytaniu stronę www, w porównaniu do 28% pozostałych osób, test χ^2 , $p<0,05$). Pracownicy i działacze lokalnych organizacji pozarządowych mają istotnie wyższą wiedzę o projekcie reintrodukcji rysia (61% badanych z tej kategorii, w porównaniu do 40% pozostałych badanych, test χ^2 , $p<0,05$), jak również częściej znali podaną stronę internetową (46% w porównaniu do 30%, test χ^2 , $p<0,05$). Nie stwierdzono istotnych statystycznie różnic w znajomości projektu i jego stron internetowych w grupach rolników, i osób czerpiących dochody z turystyki. Stwierdzono natomiast istotnie niższą znajomość projektu reintrodukcji wśród osób posiadających zwierzęta gospodarcze, w porównaniu do pozostałych badanych (36% hodowców zna projektu, w porównaniu do 47% pozostałych badanych, test χ^2 , $p<0,05$).

Warto również zaznaczyć, że o ile poziom podstawowej wiedzy o rysiach i podstawowej znajomości projektu i jego stron internetowych jest wysoki, to interesariuszom i społeczeństwu może brakować bardziej szczegółowej wiedzy o rysiach. W raporcie o wpływie społecznym projektu wskazano, że wśród zagrożeń wynikających z obecności rysia w środowisku respondenci widzą ryzyko powstawania nieuzasadnionych obaw i wynikających z tego konfliktów.

ANALIZA PRZEKAZÓW MEDIALNYCH O RYSIACH

Badanie przekazów medialnych o rysiach odbyło się na podstawie materiałów publikowanych w internecie, wykorzystując oprogramowanie Octoparse®. Zidentyfikowanych zostało 90 artykułów dotyczących rysia w języku polskim, od 2022 roku do końca października 2024, 100 artykułów w języku niemieckim z 2024 roku (z przyczyn technicznych nie udało się dotrzeć do publikacji z 2023 roku), oraz 8 artykułów w języku litewskim (Tab. 3). Lista analizowanych artykułów znajduje się w załączniku (A1).

Większość analizowanych publikacji znajdowała się w otwartym dostępie. Wszystkie publikacje w języku litewskich dotyczyły populacji nizinnej rysia, występującej w obszarze działania projektu. Podobnie, ponad połowa (64%) publikacji w języku polskim dotyczyła tej populacji rysia. W żadnym z analizowanych artykułów w języku niemieckim nie było odniesienia do populacji rysia w obszarze działania projektu. Większość litewskich publikacji (65%), prawie połowa polskich (42%) oraz jedna czwarta niemieckich (25%) dotyczyły konfliktów, szkód i obaw związanych z obecnością rysia. Ogólnie, większość publikacji przekazywała wiadomości o tym gatunku wykraczające poza informacje o obserwacji rysia w danym miejscu (75%-88%). Prawie połowa polskich publikacji (48%) oraz większość niemieckich (88%) wspominały o potrzebie reintrodukcji rysia do środowiska.

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Tab. 3. Analysis of media messages about lynx.*PL: Analiza przekazów medialnych o rysiach**LT: Žiniasklaidos pranešimų apie lūšis analizė**DE: Analyse von Medienberichten über Luchse*

	PL	LT	DE
Number of publications <i>liczba publikacji / publikacijų skaičius / Anzahl der Veröffentlichungen</i>	90	8	100
Study period <i>badany okres / tiriamasis laikotarpis / Berichtszeitraum</i>	2022-10.2024	01.2024-10.2024	2023-10.2024
Paywall <i>płatny dostęp / mokama prieiga / kostenpflichtiger Zugang</i>	2% N=2	13% N=1	6% N=6
Refers to the lynx population in the project area <i>dotyczy populacji rysia na terenie projektu / minima lūšių populiacija projekto teritorijoje / bezieht sich auf die Luchspopulation im Projektgebiet</i>	64% N=58	100% N=8	0% N=0
Refers to conflicts, damage and concerns <i>dotyczy konfliktów, szkód, obaw / minimi susirūpinimą keliantys konfliktai, žala, baimės / betrifft Konflikte, Schäden, Ängste</i>	42% N=38	65% N=5	25% N=25
Educates about lynx <i>edukuje o rysiach / šviečiama šviečia apie lūšis / klärt über Luchse auf</i>	78% N=70	75% N=6	88% N=88
Inform about the needs for reintroduction <i>informuje o potrzebie reintrodukcji / informuojama informuoja apie reintrodukcijos poreikį / informiert über die Notwendigkeit der Wiedereinführung</i>	48% N=43	0% N=0	88% N=88

ANALIZA PRZEKAZÓW NA STRONACH INTERNETOWYCH PROJEKTU

Działania komunikacyjne w internecie prowadzone są w ramach projektu na pięciu stronach: 1. www.rysie.org; 2. [Powrót rysia do północnej Polski | Facebook](#); 3. [Rewilding Oder Delta - Wildes Oder Delta \(rewilding-oder-delta.com\)](#); 4. [Rewilding Oder Delta | Rothenklempenow | Facebook](#); 5. [Rewilding Oder Delta \(@rewildingoderdelta\) • Zdjęcia i filmy na Instagramie](#).

Strona rysie.org działa od 2019 roku, od tego czasu ukazało się tam 165 artykułów na temat bieżących wydarzeń związanych z ochroną rysia i obserwacji tego gatunku, a w okresie realizacji projektu – w 2023 i 2024 roku (do grudnia) – 31 artykułów. Na stronie znajdują się informacje o projekcie, galeria zdjęć rysia, nagrania rysia w zagrodzie, udostępniane są dokumenty projektu, informacje o zamówieniach, informacje kontaktowe.

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Strona powrot.rysia.pomorze.zachodnie na Facebooku ma 4,3 tys obserwujących, w 2024 roku opublikowano 16 postów, zbierających prawie 12000 reakcji i udostępnianych 361 razy; w 2023 roku opublikowano 28 postów, z ponad 10000 reakcjami i 1400 udostępnieniami. Największą popularnością cieszyły się materiały filmowe pokazujące wypuszczenie rysia do środowiska w ramach reintrodukcji (2627 reakcji) lub po wyleczeniu (7804 reakcji), a także filmik z fotopułapki pokazujący młode rysie w środowisku (7129 reakcji).

Strona internetowa rewilding-oder-delta.com prowadzona jest w trzech językach – po niemiecku, angielsku i polsku. Od 2023 roku zamieszczono tam 4 artykuły, dotyczące w całości lub części rysia. Strona Rewilding Oder Delta na Facebooku ma 1,9 tys obserwujących osób, od 2023 roku opublikowała 8 postów dotyczących lub wspominających o rysiach, zawierających zdjęcia rysia, filmiki, relacje z wydarzeń – warsztatów organizowanych w ramach projektu – które zebrały 157 reakcji i 27 udostępnień. Profil Rewilding Oder Delta na Instagramie ma 1346 obserwujących użytkowników, od 2023 opublikował 1 rolkę przedstawiającą reintrodukcję rysia do środowiska (779 wyświetleń), oraz 2 posty ze zdjęciami rysia i działań projektu, które zebrały 252 reakcje.

Warto zwrócić uwagę na popularność i zasięgi materiałów filmowych na kanale You Tube. Materiał o reintrodukcji rysia opublikowany na kanale Rewilding Oder Delta w 2023 roku ma 1693 wyświetleń, a film z nagraniem rysicy Diany z kociakami opublikowany na kanale Dzikiej Zagrody w 2023 ma 11334 wyświetleń.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

- Poziom wiedzy o rysiach i świadomość wyzwań związanych z ich reintrodukcją wśród społeczeństwa nie są wysokie. Działania projektu mają szansę wypełnić tę lukę, istotnie wspierając reintrodukcję rysia oraz podnosząc akceptację dla tego gatunku wśród różnych grup społecznych.
- Turyści odwiedzający „Dziką Zagrodę” prowadzoną przez Zachodniopomorskie Towarzystwo Przyrodnicze nisko oceniają swoją wiedzę o rysiach i wysoko oceniają poziom wiedzy przekazywanej podczas zwiedzania. Warto kontynuować ten sposób edukacji o rysiach, przekazując jednocześnie informacje o źródłach, w których można znajdować wiarygodne informacje na temat lokalnych populacji rysia.
- Warto, aby zwiedzanie „Dzikiej Zagrody” było wykorzystywane do edukacji nie tylko ogółu społeczeństwa / turystów, ale również do edukacji grup interesariuszy szczególnie istotnych z punktu widzenia reintrodukcji rysia.
- Przeprowadzone badania pokazują, że poziom wiedzy wybranych grup interesariuszy jest niski i należy ich szczególnie uwzględnić w działaniach edukacyjnych w projekcie. Są to: hodowcy, samorządy lokalne, działacze lokalnych organizacji pozarządowych (zajmujących się tematyką przyrody, edukacji ekologicznej, rekreacji i turystyki). W szczególności hodowcy są warci uwagi jako grupa potencjalnie narażona na straty wynikające z obecni rysia, a jednocześnie charakteryzująca się niskim poziomem wiedzy o reintrodukcji rysia na obszarze działania projektu.

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

- Edukacja na temat rysia powinna wykraczać poza podstawową wiedzę o biologii gatunku, obejmując bardziej szczegółowe zagadnienia, które mogą być źródłem obaw interesariuszy.
- W działaniach komunikacyjnych warto odnieść się do dotychczasowych przekazów medialnych o rysiach. W szczególności warto informować o obecności rysia w północno-wschodnich Niemczech, a także o potrzebie reintrodukcji gatunku w obszarze południowej Litwy.

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

ANNEX

A1. List of the analyzed articles on lynx, selected with Octoparse® software.

Language: Polish		
Title	Link	Date
Zagrożony wymarciem ryś iberijski wcale nie jest "czysty rasowo". To ważne dla jego ochrony	https://wyborcza.pl/7,75400,30610184,zagrozony-wymarciem-rys-iberyjski-wcale-nie-jest-czysty-rasowo.html	20.01.2024
Ryś przyszedł na Dolny Śląsk na amory. I pokazał się za dnia, co jest ewenementem	https://wroclaw.wyborcza.pl/wroclaw/7,35771,30852758,rys-przywedrowal-na-dolny-slask-i-pokazal-sie-za-dnia-co-jest.html	17.05.2024
Nowy mieszkaniec śląskiego zoo. To ryś euroazjatycki! [Zdjęcia i wideo]	https://www.wkatowicach.eu/informacje/index/Nowy-mieszkaniec-slaskiego-zoo.-To-rys-euroazjatycki-Zdjecia-i-wideo/idn:6297	22.04.2024
PASIEKI: Ryś euroazjatycki w lesie. „Złapała” go fotopułapka	https://www.tygodnikzamojski.pl/artykul/137398/pasieki-rys-euroazjatycki-w-lesie-bdquo-zlapalardquo-go.html	30.07.2024
Kamera przykuła uwagę rysia	https://tvn24.pl/toteraz/kamera-przykula-uwage-rysia-st7442877	18.11.2023
Ryś Rejent pod Piotrkowem? Drapieżny kot widziany w okolicy Łęk Szlacheckich [ZOBACZ WIDEO]	https://radiolodz.pl/rys-rejent-pod-piotrkowem-zobacz-wideo,316691/	20.11.2023
Ryś uchwycony przez fotopułapkę	https://regiony.tvp.pl/83034704/rys-uchwycony-przez-fotopulapke	18.10.2024
Rocky szuka żony. Poznajcie rysia, który przywedrował na Dolny Śląsk, by znaleźć partnerkę [FILM]	https://www.wroclaw.pl/dla-mieszkanca/rocky-szuka-zony-poznajcie-rysia-ktory-przywedrowal-na-dolny-slask-by-znalezc-partnerke-film	4.03.2024
Wyjątkowe nagranie z polskiej puszczy. Ryś miał zaskakującą konkurencję	https://zielona.interia.pl/wiadomosci/polska/news-wyjatkowe-nagranie-z-polskiej-puszczy-rys-mial-zaskakujaca-k.nId,7519039	18.05.2024
Ryś w Drzewiczu. Skąd przychodzą do nas te koty?	https://czaschojnic.pl/artykul/rys-w-drzewiczu-skad-n1197028	30.10.2023
6 serwali i ryś na posesji w powiecie wielickim. Jedno martwe zwierze było zakopane	https://www.radiokrakow.pl/aktualnosci/krakow/6-serwali-i-rys-na-posesji-w-powiecie-wielickim-jedno-martwe-zwierze-bylo-zakopane/	20.08.2024
Zakopany martwy ryś na posesji pełnej dzikich kotów. Akcja policji pod Krakowem	https://dziennikpolski24.pl/zakopany-martwy-rys-na-posesji-pelnej-dzikich-kotow-akcja-policji-pod-krakowem/ar/c1-18753015	20.08.2024
Kontrola w hodowli zwierząt egzotycznych	https://glos24.pl/martwy-rys-na-terenie-nielegalnej-hodowli-rysi-i-serwali	22.08.2024

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

pod Krakowem. Ruszyło śledztwo		
Dzikie koty w klatkach, a w ziemi ciało rysia. Policja weszła do mini zoo	https://zielona.interia.pl/przyroda/koty/news-dzikie-koty-w-klatkach-a-w-ziemi-cialo-rysia-policja-weszla,nld,20012350	22.08.2024
Ryś i wilki w Jeseníkach. Czescy przyrodnicy podali wyniki akcji liczenia drapieżników	https://nto.pl/rys-i-wilki-w-jesenikach-czescy-przyrodnicy-podali-wyniki-akcji-liczenia-drapieznikow/ar/c1-18402135	22.03.2024
Ryś zginął pod Strykowem. Znamy jego historię [WIDEO]	https://poznan.tvp.pl/76265003/rys-potracony-francuz-strykowo-steszew-potracone-zwierz	4.03.2024
Majestatyczny ryś złapany w fotopułapkę. niesamowite nagranie	https://www.wprost.pl/swiat/11789805/majestatyczny-rys-zlapany-w-fotopulapke-niesamowite-nagranie.html	22.08.2024
Nagrali je w lesie. "Magiczny moment"	https://turystyka.wp.pl/nagrali-je-w-lesie-magiczny-moment-7072329463159744a	18.09.2024
Spotkał rysia na tatrzańskim szlaku. To był wyjątkowy moment!	https://www.se.pl/krakow/turysta-spotkal-w-tatrach-rysia-takie-sytuacje-zdarzaja-sie-bardzo-rzadko-aa-NxEa-E2EN-sfhY.html	19.07.2024
Wyjątkowe spotkanie na szlaku w Tatrach. "To jak wygrać w totka"	https://krakow.eska.pl/w-tatrach-turysta-spotkal-na-szlaku-rysia-to-jak-wygrac-w-totka-wideo-aa-X81C-CwSe-JRUi.html	20.07.2024
Zdjęcie z fotopułapki. Ale szczęście	https://turystyka.wp.pl/s/lublin12-pl/zdjecie-z-fotopulapki-ale-szczescie-7056804548295232a	5.08.2024
Ryś zarejestrowany w Gorczańskim Parku Narodowym	https://limanowa.in/aktualnosci/co-robia-rysie-w-ukryciu-nowe-nagranie-z-fotopulapki/71162	23.04.2024
Sztuczna inteligencja pomoże policzyć rysie żyjące w Tatrach i lasach w Małopolsce	https://nowytarg.naszemiasto.pl/sztuczna-inteligencja-pomoze-policzyc-rysie-zyjace-w-ar/c1-9808183	3.10.2024
Samica rysia z młodym w okolicach Werchraty. Zobaczcie niezwykle film	https://zlobaczowa.pl/news/wydarzenia/12363-rysica-z-mlodym-rysiem-w-okolicach-werchraty-zobaczcie-niezwykly-film	4.01.2024
Ryś w oku kamery. Leśnicy pokazali nagranie	https://regiony.tvp.pl/74254259/rys-w-oku-kamery-lesnicy-pokazali-nagranie	21.11.2023
Ryś na Via Baltice suwalki24.pl - Suwalski Dziennik Internetowy (Suwałki, Augustów, Sejny, Suwalszczyzna)	https://www.suwalki24.pl/article/1.rys-na-via-baltice	15.10.2024
Ryś namierzony. Mamy wyjątkowe nagranie [WIDEO]	https://www.tvp.info/76261806/rys-namierzony-w-gorach-sowich-mamy-wyatkowe-nagranie	4.03.2024
To trzeci taki przypadek w historii. W nadleśnictwie Jugów pojawił się ryś	https://www.radiowroclaw.pl/articles/view/138651/To-trzeci-taki-przypadek-w-historii-W-nadleśnictwie-Jugow-pojawil-sie-rys	4.03.2024
Ryś w lesie na Dolnym Śląsku! Na szlaku	https://gazetawroclawska.pl/rys-w-lesie-na-dolnym-slasku-na-szlaku-spotkal-go-turysta-zobaczcie-nagranie/ar/c8-18353779	2.03.2024

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

spotkał go turysta, zobaczcie nagranie		
niesamowite spotkanie pod Wołowem! Te zwierzęta można policzyć na palcach jednej ręki	https://gazetawroclawska.pl/niesamowite-spotkanie-pod-wolowem-te-zwierzeta-mozna-policzyc-na-palcach-jednej-reki/ar/c1-18321169	18.02.2024
Ryś w obiektywie [WIDEO]	https://isokolka.eu/suchowola/54716-rys-w-obiektywie-wideo	1.06.2024
Proszę Państwa oto ryś. Najprawdopodobniej Zygmunt z północy. Rzadki gość w dolnośląskich lasach przyłapano w lesie	https://walbrzych.naszemiasto.pl/prosze-panstwa-oto-rys-najprawdopodobniej-zygmunt-z-polnocy/ar/c1-9632063	1.03.2024
Proszę Państwa oto ryś. Najprawdopodobniej Zygmunt z północy. Rzadki gość w dolnośląskich lasach przyłapano w lesie	https://glogow.naszemiasto.pl/prosze-panstwa-oto-rys-najprawdopodobniej-zygmunt-z-polnocy/ar/c1-9632063	1.03.2024
Ryś uratowany przez leśników wróci do natury	https://opoka.org.pl/doc/202232.Rys-uratowany-przez-lesnikow-wroci-do-natury	20.12.2023
Ryś uratowany przez leśników wróci do natury	https://i.pl/rys-uratowany-przez-lesnikow-wroci-do-natury/ar/c15-18115983	1.12.2023
Ryś uratowany przez leśników wróci do natury	https://gs24.pl/rys-uratowany-przez-lesnikow-wroci-do-natury/ar/c15-18115983	1.12.2023
Rysie dostosowują czas porodu do klimatu	https://naukawpolsce.pl/aktualnosci/news%2C93245%2Crysie-dostosowuja-czas-porodu-do-klimatu.html	4.08.2022
Kontrowersyjne nagranie ze spotkania na szlaku młodego rysia. "Szkoda, że matka nie przyszła!"	https://krakow.eska.pl/nagranie-z-malym-rysiem-oburzyl-o-internautow-to-jest-glupie-dla-poklasku-wideo-aa-KuKC-QckD-oZur.html	14.08.2024
To prawdziwa wizytówka Bieszczadów. Ryś - największy europejski kot żyje właśnie na tym terenie [ZDJĘCIA]	https://wbieszczady.pl/bieszczadzkie-ciekawostki/to-prawdziwa-wizytowka-bieszczadow-jeden-z-najwiekszych-europejskich-drapieżników-żyje-właśnie-na-tym-terenie/ZtOQaMvm8YNWwK1O6w4A	13.03.2024
Międzynarodowy Dzień Rysia	https://karkonoszego.pl/artkuł/międzynarodowy-dzien-n1589201	11.06.2024
Lubelskie: Maleje populacja rysia na Roztoczu; utrzymuje się liczba wilków	https://lublin.tvp.pl/75844031/lubelskie-maleje-populacja-rysi-na-roztoczu-utrzymuje-sie-liczba-wilkow	9.02.2024
nie tylko wilki. Na terenie powiatu tarnowskiego pojawiły się również żbiki i ryś	https://rdn.pl/288277/nie-tylko-wilki-na-terenie-powiatu-tarnowskiego-pojawily-sie-rowniez-zbiki-i-rys/	24.09.2024

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

17 lutego obchodzimy Światowy Dzień Kota. Przyrodnicy przypominają historię osieroconego rysia Skalnego	https://bielskobiala.wyborcza.pl/bielskobiala/7,88025,30710793,17-lutego-obchodzimy-swiatowy-dzien-kota-przyrodnicy-przypominaja.html	17.02.2024
Naukowcy sprawdzili, jak rysie radzą sobie w europejskim krajobrazie	https://naukawpolsce.pl/aktualnosci/news%2C96066%2Cnaukowcy-sprawdzili-jak-rysie-radza-sobie-w-europejskim-krajobrazie.html	7.04.2023
Doskonały łowca z wyostrzonymi zmysłami. W pogoni za rysiem	https://jedynka.polskieradio.pl/artukul/3020543,Doskona%C5%82y-%C5%82owca-z-wyostrzonymi-zmys%C5%82ami-W-pogoni-za-rysiem	18.08.2022
Czy Zygmunt powrócił? Jeśli zauważysz tego samotnego wędrowca, nie wpadaj w panikę	https://polki.pl/dom/zwierzeta,rys-w-lesie-na-dolnym-slasku-lesnicy-ostrzegaja-aby-nie-wpadac-w-panike,10456303,artykul.html	4.03.2024
Ryś Rejent spacerował ulicami Łodzi. nie zbliżajcie się	https://www.rmfm24.pl/regiony/lodz/news-rys-rejent-spacerowal-ulicami-lodzi-nie-zblizajcie-sie,nld,7138456#crp_state=1	9.11.2023
Zagrożone rysie i wilki iberyjskie coraz liczniejsze. Sukces w Portugalii	https://noizz.pl/ekologia/zagrozone-rysie-i-wilki-iberyjskie-coraz-liczniejsze-sukces-w-portugalii/w7lshp	6.10.2024
Rysie w Polsce – jest szansa, że będzie ich coraz więcej	https://trojka.polskieradio.pl/artukul/3349661,rysie-w-polsce-jest-szansa-ze-bedzie-ich-coraz-wiecej	14.03.2024
Nad Bałtykiem ryś ogląda zachód słońca. Zdjęcia z gminy Darłowo	https://slawno.naszemiasto.pl/nad-baltykiem-rys-oglada-zachod-slonca-zdjecia-z-gminy/ar/c1-9709463	23.05.2024
11 czerwca Międzynarodowy Dzień Rysia. Ten był nad Bałtykiem. Zdjęcia	https://slawno.naszemiasto.pl/11-czerwca-miedzynarodowy-dzien-rysia-ten-byl-nad-baltykiem/ar/c1-9717381	11.06.2024
Uratowany w ośrodku dla zwierząt, zginął pod kołami auta. Tragiczny los rysia	https://radioolsztyn.pl/uratowany-w-osrodku-dla-zwierzat-zginal-pod-kolami-auta-tragiczny-los-rysia/01760261	16.05.2024
Ryś iberyjski. Na początku wieku był na skraju wymarcia. Teraz przestał być zagrożony - TVN Meteo	https://tvn24.pl/tvnmeteo/najnowsze/rys-iberyjski-na-poczatku-wieku-byl-na-skraju-wymarcia-teraz-przestal-byc-zagrozony-st7971883	20.06.2024
Jugów. Czy rysie wrócą w Sudety?	https://dziennik.walbrzych.pl/jugow-czy-rysie-wroca-w-sudety/#gsc.tab=0	14.03.2024
Polskie rysie. O działaniach na rzecz powrotu tych zwierząt do naszego kraju	https://www.polskieradio.pl/13/53/artukul/3293013,polskie-rysie-o-dzialaniach-na-rzecz-powrotu-tych-zwierzat-do-naszego-kraju	3.12.2023
Międzynarodowy Dzień Rysia	https://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/aktualnosci/miedzynarodowy-dzien-rysia	11.06.2024
Spacerek rysia na plaży w gminie Darłowo i	https://slawno.naszemiasto.pl/spacerek-rysia-na-plazy-w-gminie-darlowo-i-udane-polowanie/ar/c1-9716183	16.10.2024

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

udane polowanie. Zdjęcia		
Rzadki widok nad Bałtykiem. Rysie euroazjatyckie na plaży	https://podroze.onet.pl/aktualnosci/rys-euroazjatycki-niezwykly-gosc-na-polskiej-plazy/6n205xz	6.06.2024
Warmińsko-mazurskie: Rys, który jesienią trafił do szpitala, wkrótce wyjdzie na wolność	https://www.rynekzdrowia.pl/Polityka-zdrowotna/Warmińsko-mazurskie-Rys-ktory-jesienia-trafil-do-szpitala-wkrotce-wyjdzie-na-wolnosc,255755,14.html	28.02.2024
Rysie na wolności. Piękne koty w Nadleśnictwie Połczyn-Zdrój [ZDJĘCIA]	https://gk24.pl/rysie-na-wolnosci-piekne-koty-w-nadlesnictwie-polczynzdroj-zdjecia/ar/c1-18349663	29.02.2024
Rysie przyłapane na psotach w Puszczy Piskiej – nagranie	https://tko.pl/235512,2024,04,11,rysie-przylapane-na-psotach-w-puszczy-piskiej-nagranie	11.04.2024
Piękny rys pojawił się na Dolnym Śląsku. Dzikie kot spaceruje w Górach Sowich	https://wroclaw.eska.pl/piekny-rys-pojawil-sie-na-dolnym-slasku-dziki-kot-spaceruje-w-gorach-sowich-aa-JzJQ-ZXFM-Lp4j.html	4.03.2024
„Zwierzę w eterze”: Urodzone w Jabłonowie rysie wkrótce trafią na wolność	https://prk24.pl/75459013/urodzone-w-jablonowie-rysie-wkrotce-trafia-na-wolnosc	27.01.2024
Rysie przyłapane podczas psot w Puszczy Piskiej. niezwykle nagranie podbija media społecznościowe [VIDEO]	https://gazetaolsztynska.pl/gorowoilaweckie/1038687,Rysie-przylapane-podczas-psot-w-Puszczy-Piskiej-niezwykle-nagranie-podbija-media-spolesnosciove-VIDEO.html	10.04.2024
Oslabiony i wychudzony rys co 3 godziny dostawał małe porcje jedzenia. Powoli wraca do zdrowia	https://www.pap.pl/aktualnosci/oslabiony-i-wychudzony-rys-co-3-godziny-dostawal-male-porcje-jedzenia-powoli-wraca-do	1.10.2023
W Nadleśnictwie Góra Śląska pojawił się rys. Udało się go uchwycić na nagraniu	https://wroclaw.tvp.pl/64652955/w-nadlesnictwie-gora-slaska-pojawil-sie-rys-udalo-sie-go-uchwycic-na-nagranium	21.11.2022
Oslabiony rys uratowany w Mazurskim Parku Krajobrazowym. Leśników zaalarmowali mieszkańcy	https://polskieradio24.pl/arttykul/3244859,oslabiony-rys-uratowany-w-mazurskim-parku-krajobrazowym-lesnikow-zaalarmowali-mieszkaney	19.09.2023
Z Pomorza w kierunku gór. Historia rysia Rejenta fascynuje. Kilkaset kilometrów trasy w celu poszukiwania partnerki. Miłosne rysów wędrowniki	https://dziennikbałtycki.pl/z-pomorza-w-kierunku-gor-historia-rysia-rejenta-fascynuje-kilkaset-kilometrow-trasy-w-celu-poszukiwania-partnerki-milosne/ar/c8-18062219	11.11.2023

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Rysie wracają do Polski. Reintrodukcja gatunku przynosi efekty	https://zielona.interia.pl/blisko-rysia/news-rysie-wracaja-do-natury-reintrodukcja-w-polsce-przynosi-efek,nId,6082133	10.06.2022
Dziki ryś kolejny raz był widziany na Pomorzu. A jeszcze kilkanaście lat temu nie było ich tutaj wcale	https://radiogdansk.pl/wiadomosci/region/powisle/2022/01/14/dzik-i-rys-kolejny-raz-byl-widziany-na-pomorzu-a-jeszcze-kilkanascie-lat-temu-nie-bylo-ich-tutaj-wcale/	14.01.2022
Hiszpania/ Ryś iberyjski przestał być gatunkiem zagrożonym	https://naukawpolsce.pl/aktualnosci/news%2C103302%2Chiszpania-rys-iberyjski-przestal-byc-gatunkiem-zagrozonym.html	22.06.2024
Rysie poszły w las na terenie Nadleśnictwa Połczyn-Zdrój. Trwa przywracanie ich naturze	https://gs24.pl/rysie-poszly-w-las-na-terenie-nadlesnictwa-polczyn-zdroj-trwa-przywracanie-ich-naturze/ar/c1-18493875	28.04.2024
GDOŚ mówi o zagrożeniach populacji rysia i żbika. Dzień kota	https://www.teraz-srodowisko.pl/aktualnosci/wszystkie-koty-maja-swoje-swieto-te-dzikiem-tez-dzien-kota-14642.html	17.02.2024
Ryś zagrożony w Polsce? Ekspert radzi co zrobić, żeby populacja przetrwała	https://polskieradio24.pl/arttykul/3396436,rys-zagrozony-w-polsce-ekspert-radzi-co-zrobic-zeby-populacja-przetrwala	27.06.2024
Dzikie koty coraz bliżej miast. Spotkania z rysiemi przestają być rzadkością	https://zielona.interia.pl/tylko-u-nas/news-dzikiem-koty-coraz-blizej-miast-spotkania-z-rysiemi-przestaja,nId,7475801	26.04.2024
Nadleśnictwo Konstantynowo: przy drodze odnaleziono martwego rysia	https://www.gazeta-mosina.pl/2024/nadlesnictwo-konstantynowo-przy-drodze-odnaleziono-martwego-rysia/	16.02.2024
Zaskakujący widok niedaleko Wrocławia. Po drodze spacerował ryś	https://zielona.interia.pl/wiadomosci/polska/news-zaskakujacy-widok-niedaleko-wroclawia-po-drodze-spacerowal-r,nId,7341031	19.02.2024
W Polsce jest około 200. rysia. To dużo czy mało?	https://jedynka.polskieradio.pl/arttykul/3293714,W-Polsce-jest-okolo-200-rysi-To-duzo-czy-malo?	5.12.2023
Ryś w lesie na Dolnym Śląsku. Czy to Zygmunt? Jest film	https://wiadomosci.wp.pl/rys-w-lesie-na-dolnym-slasku-czy-to-zygmunt-jest-film-7001721144740832a	2.03.2024
Kolejny ryś nie żyje. "Duża strata dla naszej przyrody"	https://zielona.interia.pl/wiadomosci/polska/news-kolejny-rys-nie-zyje-duza-strata-dla-naszej-przyrody,nId,7371206	6.03.2024
Rzadki gość na bałtyckiej plaży. W Darłowie pojawił się ryś	https://podroze.wprost.pl/turystyka/11713651/rzadki-gosc-na-baltyckiej-plazy-w-darlowie-pojawil-sie-rys.html	7.06.2024
Są zdane tylko na siebie, ale zaopiekowanie się nimi może pomóc odnowić populację	https://tvn24.pl/tvnmeteo/ciekawostki/naukowcy-sledzili-losy-osieroconych-rysi-wiekszosc-byla-niedozywiona-jednego-uratowano-od-utoniccia-st7817597	12.03.2024
Ryś nad Bałtykiem. Dziki kot zapędził się nad polskie morze	https://zielona.interia.pl/wiadomosci/polska/news-rys-nad-baltykiem-dziki-kot-zapedzil-sie-nad-polskie-morze,nId,7565952	10.06.2024

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Żegnamy rysia spod Konstantynowa. Jego oprawca zostawił go na pastwę losu	https://polki.pl/dom/zwierzeta,zegnamy-rysia-spod-konstantynowa-jego-oprawca-zostawil-go-na-pastwe-losu.10456373.artykul.html	7.03.2024
W Sudety zawędrował ryś. Zwierzę budzi sensację wśród leśników i przyrodników, obawy wśród mieszkańców	https://dziennik.walbrzych.pl/w-sudety-zawedrowal-rys-zwierze-budzi-sensacje-wsrod-lesnikow-i-przyrodnikow-obawy-wsrod-mieszkancow/#gsc.tab=0	4.03.2024
Młody ryś, który pojawił się w Łodzi idzie w góry [WIDEO]	https://lodz.tvp.pl/73997346/mlody-rys-ktory-pojawil-sie-w-lodzi-idzie-w-gory-wideo	9.11.2023
Czy rysie wrócą na Pomorze?	https://ug.edu.pl/news/pl/2512/rysie-wroca-na-pomorze	5.01.2022
Rysie w Polsce nie mają łatwego życia. Dlaczego jest ich u nas tak mało?	https://zielona.interia.pl/blisko-rysia/news-rysie-w-polsce-nie-maja-latwego-zycia-dlaczego-jest-ich-u-na.nId.6084492	10.06.2022
Kilkunastotygodniowy ryś został zastrzelony. "To akt barbarzyństwa"	https://tvn24.pl/trojmiasto/piasecznik-zastrzelone-kocie-rysia-w-zachodniopomorskiem-to-akt-barbarzynstwa-st6115550	16.09.2022
Rysie na dobre wróciły do lasów w naszym regionie. Sukces projektu przywrócenia tej populacji w północno-zachodniej Polsce	https://prk24.pl/68304357/rysie-na-dobre-wrocily-do-lasow-w-naszym-regionie-sukces-projektu-przywrocenia-tej-populacji-w-polnocno-zachodniej-polsce	5.03.2023

Language: Lithuanian

Title	Link	Date
Slapukauja ir lūšys, ir jų statistika: ar šis žvėris jau pradėjo kišti leteną iš Raudonosios knygos?	https://www.15min.lt/verslas/naujiena/mokslas-it/slapukauja-ir-lusys-ir-ju-statistika-ar-sis-zveris-jau-pradejo-kisti-letena-is-raudonosios-knygos-1290-2275928	28.07.2024
Akis į akį sutiktos lūšies reakcija nustebino: nebuvo jokios baimės	https://www.delfi.lt/grynas/gamta/akis-i-aki-sutiktos-lusies-reakcija-nustebino-nebuvo-jokios-baimes-120006081	27.04.2024
Vaizdo įrašė – paslaptiniausias ir rečiausiai sutinkamas Lietuvos miškų plėšrūnas	https://www.lrt.lt/naujienos/gyvenimas/13/1918497/vaizdo-irase-paslaptiniausias-ir-reciausiai-sutinkamas-lietuvos-misku-plerunas	2023-02-20
Panevėžyje pastebėtos net dvi lūšys	https://sekunde.lt/leidinys/sekunde/panevezyje-pastebetos-net-dvi-lusys/	2023-12-22
Medžiotojų išgąsdinti žvėrys lankosi miestuose: Panevėžyje pastebėta lūšis	https://jp.lt/medziotoju-isingasdinti-zverys-lankosi-miestuose-panevezyje-pastebeta-lusis/	2023-12-22
Panevėžyje užfiksuota lūšis: įspėja saugoti augintinius – mano, kad plėšrūnas jau pasigvelbė keletą kačių	https://www.lrytas.lt/gamta/fauna/2023/12/22/news/panevezyje-uzfiksuota-lusis-ispeja-saugoti-augintinius-mano-kad-plerunas-jau-pasigvelbe-keleta-kaciu-29704680	2023-12-22

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Dzūkijoje į sodybas pradėjo veržtis lūšys – ėda katinus ir šunis	https://www.delfi.lt/agro/miskai/dzukijoje-i-sodybas-pradejo-verztis-lusys-eda-katinus-ir-sunis-89696659	2022-03-15
Kvapą gniaužiantis susitikimas, kurį fotografas vadina vienu įsimintiniausių gyvenime: retas plėšrūnas atsiskleidė visu grožiu	https://www.delfi.lt/grynas/gamta/kvapa-gniauziantis-susitikimas-kuri-fotografas-vadina-vienu-isimintiniausiu-gyvenime-retas-plesrunas-atsiskleide-visu-grozniu-96139133	17.03.2024
Language: German		
Title	Link	Date
Vertreibt der Luchs den Wolf aus dem Pfälzerwald?	https://www.rheinpfalz.de/lokal/kreis-kaiserslautern_artikel,-vertreibt-der-luchs-den-wolf-aus-dem-pf%C3%A4lzerwald-arid,5706891.html	28.10.2024
Scheu und gefährdet: Warum sich auch Luchse vernetzen sollten	https://www.frankenpost.de/inhalt.scheu-und-gefahrdet-warum-sich-auch-luchse-vernetzen-sollten.968078a8-6182-472b-8157-c0f147e0b833.html	27.10.2024
Im Erzgebirge sitzt sogar der Luchs im Funkloch	https://www.freipresse.de/erzgebirge/aue/im-erzgebirge-sitzt-sogar-der-luchs-im-funkloch-artikel13344556	25.04.2024
Luchs-Auswilderung im Erzgebirge bringt Jäger auf die Palme: „Warum muss das Tier überhaupt da sein? Es macht nur Ärger!“	https://www.freipresse.de/erzgebirge/aue/luchs-auswilderung-im-erzgebirge-bringt-jaeger-auf-die-palme-warum-muss-das-tier-ueberhaupt-da-sein-es-macht-nur-aerger-artikel13572848	25.10.2024
Luchse: Hilfe für die Keinohrluchse	https://www.zeit.de/2024/21/luchse-fehlbildungen-ohren-jura-schweiz	8.05.2024
Im Blickpunkt: Hessen – eine Heimat für Luchse?	W centrum uwagi: Hesja – ojczyzna rysia?	9.11.2024
Gardasee: Wo leben Bär, Wolf und Luchs?	https://www.allgaeuer-zeitung.de/italien/urlaub-in-italien-gardasee-wo-leben-baer-wolf-und-luchs-12-11-24-102560691	15.11.2024
Tiere - Luchs Viorel streift durch den südlichen Thüringer Wald - Wissen	https://swr.de/swraktuell/rheinland-pfalz/ludwigshafen/luchs-aus-kurpfalz-park-wachenheim-ausgebrochen-102.html	10.06.2024
Mehr Luchse in Hessen	https://www.1730live.de/mehr-luchse-in-hessen/	14.11.2024
Mehlmaisel adé: Luchse kehren zurück in den Zoo Hof	https://www.tv.o.de/mediathek/video/mehlmaisel-ade-luchse-kehren-zurueck-in-den-zoo-hof/	23.04.2024
Sachsen: Ausgewilderter Luchs Anton nach Verkehrsunfall verendet	https://www.mdr.de/nachrichten/sachsen/chemnitz/vogtland/luchs-anton-auswilderung-tot-wild-katze-100.html	11.11.2024
Ausgewilderter Luchs greift Ziegen im Westerzgebirge an	https://www.mdr.de/nachrichten/sachsen/chemnitz/annaberg-aue-schwarzenberg/ausgewilderter-luchs-anton-angriff-ziegen-attacke-100.html	7.09.2024
Große Katzen, große Pläne : Sachsen startet Wiederansiedlung der Luchse	https://www.tagesspiegel.de/wissen/grosse-katzen-grosse-plane-sachsen-startet-wiederansiedlung-der-luchse-11541188.html	21.04.2024

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Vierter Luchs im Erzgebirge ausgewildert	https://www.mdr.de/nachrichten/sachsen/chemnitz/annaberg-aue-schwarzenberg/luchse-auswilderung-erzgebirge-chapo-100.html	11.07.2024
Dritter Luchs im Erzgebirge ausgewildert	https://www.mdr.de/nachrichten/sachsen/chemnitz/annaberg-aue-schwarzenberg/eibenstock-luchs-auswildern-tiere-natur-100.html	1.04.2024
Luchs-Pärchen im Thüringer Wald ausgewildert	https://www.mdr.de/video/mdr-videos/f/video-854002.html	31.08.2024
Fotofalle in Thüringen schnappt zu: Baby-Luchse im Südharz gesichtet	https://www.bild.de/regional/thueringen/fotofalle-in-thueringen-schnappt-zu-baby-luchse-im-suedharz-gesichtet-66a39a3cb66d830d321d2849	26.07.2024
Baden-Württemberg: Luchse sollen künftig von Karlsruhe aus in ganz Deutschland ausgewildert werden	https://www.swr.de/swraktuell/baden-wuerttemberg/karlsruhe/auswilderungsgehege-luchs-zoo-spatenstich-100.html	17.10.2024
Erfolgreiche Auswilderung der Luchse Frieda und Viorel	https://www.wwf.de/2024/august/erfolgreiche-auswilderung-der-luchse-frieda-und-viorel	6.08.2024
Überraschender Luchsnachwuchs im Thüringer Wald - Vreni und Kilian ausgewildert	https://www.mdr.de/nachrichten/thueringen/luchs-nachwuchs-auswilderung-wildkatzen-100.html	28.08.2024
Nationalpark Harz: Luchs flieht direkt nach Einzug	https://www.mdr.de/nachrichten/sachsen-anhalt/magdeburg/harz/luchs-zucht-wildkatze-auswilderung-108.html	7.06.2024
Süße Überraschung: Nachwuchs bei Familie Luchs im Zoo Karlsruhe kam später als erwartet	https://www.swr.de/swraktuell/baden-wuerttemberg/karlsruhe/nachwuchs-bei-luchs-im-zoo-karlsruhe-100.html	21.09.2024
Bedrohte Tierarten: Der Luchs kehrt nach Hessen zurück	https://www.bild.de/regional/hessen/bedrohte-tierarten-der-luchs-kehrt-nach-hessen-zurueck-672b456dc2d148466c895a70	9.11.2024
Fotofallen zeigen: Hier fühlen sich Luchse in Hessen besonders wohl	https://www.hna.de/lokales/hofgeismar/hofgeismar-ort73038/reinhardswald-und-bramwald-sind-hot-spot-fuer-luchse-in-hessen-93399068.html	11.11.2024
Rückkehr der Luchse: Vier Raubtiere in freier Wildbahn	https://www.echo-online.de/lokales/hessen/rueckkehr-der-luchse-vier-raubtiere-in-freier-wildbahn-4114413	12.11.2024
Thüringer Wald: Fotofalle knipst erste Luchsjungen im Thüringer Wald seit 200 Jahren	https://www.zeit.de/wissen/umwelt/2024-08/thueringer-wald-luchse-jungen-fotofalle-wildtiere	27.08.2024
Luchse zum ersten Mal in Thüringen erfolgreich ausgewildert	https://www.mdr.de/nachrichten/thueringen/luchs-auswilderung-wald-wildkatzen-100.html	16.05.2024
Südharz: Junge Luchse gesichtet	https://www.mdr.de/nachrichten/thueringen/nord-thueringen/nordhausen/luchs-nachwuchs-harz-104.html	26.07.2024
Neue Heimat für Kilian: Luchs aus Nürnberg im Thüringer Wald BR24	https://www.br.de/nachrichten/bayern/neue-heimat-fuer-kilian-luchs-aus-nuernberg-im-thueringer-wald,UMieliN	28.08.2024

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Erzgebirge: Erste zwei Luchse erfolgreich ausgewildert	https://www.mdr.de/nachrichten/sachsen/chemnitz/annaberg-aeu-schwarzenberg/luchs-auswilderung-erfolg-tiere-kosten-100.html	19.03.2024
Neue Erkenntnisse zu Luchs und Wolf in Rheinland-Pfalz enthüllt	https://www.ak-kurier.de/akkurier/www/artikel/146084-neue-erkenntnisse-zu-luchs-und-wolf-in-rheinland-pfalz-enthuehlt	22.08.2024
Projekt startet: Künftig mehr Luchse im Thüringer Wald	https://www.wwf.de/2024/januar/projekt-startet-kuenftig-mehr-luchse-im-thueringer-wald	25.01.2024
Luchs aus dem Nürnberger Tiergarten im Harz ausgebüxt	https://www.br.de/nachrichten/wissen/luchs-aus-dem-nuernberger-tiergarten-im-harz-ausgebuext,UF1tOVP	7.06.2024
Wohl erste Sichtung seit knapp 200 Jahren: Luchs-Foto sorgt derzeit für aufgeregte Naturschützer	https://www.watson.de/nachhaltigkeit/good-news/902497693-luchse-in-thueringen-wohl-erstmal-junge-seit-200-jahren-gesichtet	28.08.2024
Leichte Sprache: Im Thüringer Wald gibt es jetzt Luchs-Babys	https://www.mdr.de/nachrichten-leicht/leichte-sprache-thueringen-luchs-nachwuchs-auswilderung-wald-wildkatzen-100.html	28.08.2024
Internationaler Tag des Luchses	https://www.wwf.de/2024/juni/internationaler-tag-des-luchses	11.06.2024
Rätselhafter Tod von Luchskatze Finja: Nun steht die Todesursache fest	https://www.swr.de/swraktuell/baden-wuerttemberg/karlsruhe/luchsin-finja-tot-obduktionsergebnis-100.html	7.08.2024
Toter Luchs "Finja": Geht die Wiederansiedlung im Schwarzwald weiter?	https://www.ka-news.de/region/karlsruhe/luchs-dame-finja-ist-tot-wiederansiedlung-in-den-heimischen-waeldern-fehlgeschlagen-art-3206182	17.07.2024
Neues Auswilderungsprojekt: Spatenstich für neues Luchsgehege im Karlsruher Oberwald	https://www.baden-tv.com/mediathek/video/neues-auswilderungsprojekt-spatenstich-fuer-neues-luchsgehege-im-karlsruher-oberwald/	17.10.2024
Zwei Jungtiere: Luchs-Nachwuchs im Zoo Karlsruhe	https://bnn.de/karlsruhe/karlsruhe-stadt/luchs-nachwuchs-im-karlsruher-zoo	20.09.2024
Ein Luchs ist aus dem Kurpfalz-Park in Wachenheim entkommen - SWR Aktuell	https://www.swr.de/swraktuell/rheinland-pfalz/ludwigshafen/luchs-aus-kurpfalz-park-wachenheim-ausgebrochen-102.html	25.05.2024
Thüringer Wald: Erstmals wieder Luchsjunge gesichtet	https://www.spektrum.de/news/thueringer-wald-erstmal-wieder-luchsjunge-gesichtet/2229987	28.08.2024
Die Rückkehr der Luchse in Sachsen: Das vierte Tier ist ausgewildert	https://www.dnn.de/lokales/umland/die-rueckkehr-der-luchse-in-sachsen-das-vierte-tier-ist-ausgewildert-A4G7NUCFEBFJVJWQQAFIGI2SIC4.html	24.07.2024
Wildnis Europa: Der Luchs	https://www.3sat.de/dokumentation/tiere/wildnis-europa5-104.html	24.09.2024
Zwei Luchse in Thüringen ausgewildert	https://vegan-news.de/zwei-luchse-in-thueringen-ausgewildert/	22.05.2024

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Überraschender Besucher: Ein Luchs zieht durch den Wald - Klingenstein	https://www.rheinpfalz.de/lokal/kreis-suedliche-weinstrasse_artikel,-%C3%BCberraschender-besucher-ein-luchs-zieht-durch-den-wald-_arid.5671773.html	17.07.2024
Ein Luchs ist vor rund vier Wochen aus dem Kurpfalz-Park in Wachenheim entkommen. Seit Freitag ist er wieder da.	https://www.swr.de/swraktuell/rheinland-pfalz/ludwigshafen/luchs-vom-kurpfalz-park-wachenheim-wieder-da-100.html	7.06.2024
Luchse - Luchs aus Harzer Gehege in Sachsen ausgewildert - Wissen	https://www.sueddeutsche.de/wissen/luchse-luchs-aus-harzer-gehege-in-sachsen-ausgewildert-dpa.urn-newsml-dpa-com-20090101-240711-930-170723	11.07.2024
Süß! Erster Luchs-Nachwuchs 2024 im Harz: Hier streunen die Baby-Tiere herum	https://www.mz.de/mitteldeutschland/sachsen-anhalt/erster-luchs-nachwuchs-2024-harz-sachsen-anhalt-thueringen-niedersachsen-dreilaendereck-3889469	30.07.2024
Wildkameras in Wäldern: Forschungsprojekt beobachtet Luchse	https://www.ndr.de/nachrichten/niedersachsen/Wildkameras-in-Waeldern-Forschungsprojekt-beobachtet-Luchse,luchse192.html	10.03.2024
Sachsen: Luchs-Pärchen im Erzgebirge ausgewildert	https://www.zdf.de/nachrichten/panorama/sachsen-luchs-auswilderung-100.html	19.03.2024
Luchs aus dem Tiergarten im Thüringer Wald ausgewildert	https://tiergarten.nuernberg.de/en/discover/latest-news/detail/news/2024-08-27-luchs-aus-dem-tiergarten-im-thueringer-wald-ausgewildert.html	27.08.2024
So wollen Experten dem Luchs im Harz auf die Spur kommen	https://www.harzkurier.de/region/article241872362/So-wollen-Experten-dem-Luchs-im-Harz-auf-die-Spur-kommen.html	12.03.2024
Mitten in Deutschland: Wie viele Luchse sind unterwegs?	https://www.forstpraxis.de/mitten-deutschland-wie-viele-luchse-sind-unterwegs-22820	15.03.2024
Luchskatze Finja ist gestorben	https://www.wwf.de/2024/juli/luchskatze-finja-ist-gestorben	10.07.2024
Rätsel um die zwei Luchs-Jungtiere in Nürnberg	https://www.merkur.de/bayern/nuernberg/raetsel-um-die-zwei-luchs-jungtiere-in-nuernberg-93223546.html	5.08.2024
Luchse im Harz: Ein Waldbewohner, der Geduld lehrt	https://taz.de/Luchse-im-Harz!/6000106/	9.04.2024
Zwei Pfälzer Luchse bekommen GPS-Halsbänder	https://www.rheinpfalz.de/lokal/pfalz-ticker_artikel,-zwei-pf%C3%A4lzer-luchse-bekommen-gps-halsb%C3%A4nder-_arid.5666406.html	3.07.2024
Pressig: Luchs „Osram“ flüchtet nach Thüringen	https://www.rheinpfalz.de/lokal/pfalz-ticker_artikel,-zwei-pf%C3%A4lzer-luchse-bekommen-gps-halsb%C3%A4nder-_arid.5666406.html	19.10.2024
Finja und Toni: Dieses Jahr wahrscheinlich keine Luchs-Babys im Nordschwarzwald	https://www.swr.de/swraktuell/baden-wuerttemberg/karlsruhe/luchskatze-finja-luchs-toni-nordschwarzwald-nachwuchs-100.html	25.03.2024
Junger Luchs tappt erneut bei Nordhausen in die Fotofalle	https://www.mdr.de/nachrichten/thueringen/nord-thueringen/nordhausen/luchs-fotofalle-nabu-100.html	27.06.2024

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Eine Brücke für Luchse vom Harz in den Bayrischen Wald: Auswilderung in Thüringen geplant	https://www.goettinger-tageblatt.de/beruf-und-bildung/regional/eine-bruecke-fuer-luchse-vom-harz-in-den-bayrischen-wald-auswilderung-in-thueringen-geplant-B27BVZAC7ZC55PDIYGJYVV5AJI.html	31.01.2024
Nach Tod von Luchs-Dame Finja sitzt der Schock tief: "Es sind Tränen geflossen"	https://www.swr.de/swraktuell/baden-wuerttemberg/karlsruhe/luchs-finja-tot-reaktionen-nordschwarzwald-100.html	12.07.2024
Tiergarten Nürnberg: Nürnberger Luchs Kilian zieht nach Thüringen	https://www.swr.de/swraktuell/baden-wuerttemberg/karlsruhe/luchs-finja-tot-reaktionen-nordschwarzwald-100.html	28.08.2024
Leichte Sprache: Im Bundes-Land Thüringen sollen wieder mehr Luchse leben	https://www.mdr.de/nachrichten-leicht/leichte-sprache-thueringen-auswilderung-luchse-karpaten-wald-projekt-sachsen-luchs-100.html	16.05.2024
Süßer Nachwuchs im Tierpark Hellabrunn: Drei Luchs-Babys leben in Münchens Zoo	https://www.tz.de/muenchen/stadt/hallo-muenchen/tierpark-hellabrunn-luchs-nachwuchs-muenchen-zoo-katze-jungtier-aussenanlage-weibchen-maennchen-93141153.html	20.06.2024
Ausgewilderte Luchse im Thüringer Wald könnten bald auch Hessen besiedeln	https://www.hna.de/lokales/witzenhausen/die-ersten-schritte-in-freiheit-ausgewilderte-luchse-thueringer-wald-bald-auch-in-werra-meissner-93089321.html	24.05.2024
Deshalb ist ein Luchs aus dem Nürnberger Tiergarten von Franken nach Thüringen gezogen	https://www.nn.de/nuernberg/deshalb-ist-ein-luchs-aus-dem-nuernberger-tiergarten-von-franken-nach-thuringen-gezogen-1.14398158	27.08.2024
Neue Heimat für junge Luchse aus dem Tiergarten	https://tiergarten.nuernberg.de/en/discover/latest-news/detail/news/2024-06-11-neue-heimat-fuer-junge-luchse-aus-dem-tiergarten.html	11.06.2024
Ausgewilderte Luchse im Thüringer Wald könnten bald auch Nordhessen besiedeln	https://www.hna.de/lokales/kreis-kassel/ausgewilderte-luchse-im-thueringer-wald-koennten-bald-auch-hessen-besiedeln-93075050.html	17.05.2024
Bald ist der Luchs los - Landkreis Sächsische Schweiz-Osterzgebirge	https://www.hna.de/lokales/kreis-kassel/ausgewilderte-luchse-im-thueringer-wald-koennten-bald-auch-hessen-besiedeln-93075050.html	3.04.2024
Alle Hoffnungen lagen auf ihr, jetzt ist sie tot: Luchsin Finja	https://www.swr.de/swraktuell/baden-wuerttemberg/karlsruhe/luchs-luchskatze-finja-tot-nordschwarzwald-raubkatze-100.html	12.07.2024
Luchs-Babys mit strahlend blauen Augen im Wildpark geboren	https://www.abendblatt.de/region/harburg-landkreis/article242567488/Luchs-Babys-mit-strahlend-blauen-Augen-im-Wildpark-geboren.html	13.06.2024
Zwei Luchse mit Hoffnung auf Wiederansiedlung in Freiheit entlassen	https://www.thueringer-allgemeine.de/leben/vermishtes/article242346866/Luchse-mit-Hoffnung-auf-Wiederansiedlung-in-Freiheit-entlassen.html	16.05.2024
Karlsruhe bekommt eine Auswilderungsstation für Luchse – und vielleicht auch bald Raubkatzen-Babys	https://bnn.de/karlsruhe/karlsruhe-bekommt-eine-auswilderungsstation-fuer-luchse-und-vielleicht-auch-bald-raubkatzen-babys	15.03.2024

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Bald wohnen Luchse im Karlsruher Oberwald!	https://www.ka-news.de/region/karlsruhe/spannende-ue-art-3103131	15.03.2024
Luchse im Thüringer Wald ausgewildert - Uni Göttingen beteiligt	https://www.goettinger-tageblatt.de/beruf-und-bildung/regional/luchse-im-thueringer-wald-ausgewildert-uni-goettingen-beteiligt-OKYAEUSVX5HC3OSNL6S5HLYF7M.html	16.05.2024
Artenschutz: Luchs-Auswilderung im Thüringer Wald	https://osthessen-news.de/nl1760578/artenschutz-luchs-auswilderung-im-thueringer-wald.html	16.05.2024
Erfolgreiche Wiederansiedlung der Luchse	https://www.proplanta.de/agrar-nachrichten/umwelt/erfolgreiche-wiederansiedlung-der-luchse_article1731593489.html	17.11.2024
Hessen - eine Heimat für Luchse?	https://landwirtschaft.hessen.de/presse/hessen-eine-heimat-fuer-luchse	9.11.2024
Erfolg für den Artenschutz: Luchspopulation in Hessen wächst langsam	https://www.fuldaerzeitung.de/hessen/luchs-population-hessen-rueckkehr-langsam-wachstum-tiere-raeude-zr-93408176.html	15.11.2024
Ausgewildert im Steinwald: So geht es den Luchsen heute	https://www.br.de/nachrichten/bayern/ausgewilderte-luchse-im-steinwald-population-noch-vor-huerde,UTQzvIC	10.11.2024
Zaghaft kehrt der Luchs nach Hessen zurück	https://www.fr.de/rhein-main/landespolitik/zaghaft-kehrt-der-luchs-nach-hessen-zurueck-93396549.html	9.11.2024
Wie viele Luchse gibt es? Luchsbericht 2023/24 vorgestellt	https://www.pirsch.de/news/wie-viele-luchse-gibt-es-luchsbericht-202324-vorgestellt-40084	10.11.2024
Der Luchs kehrt langsam nach Hessen zurück	https://www.hessenschau.de/panorama/der-luchs-kehrt-langsam-nach-hessen-zurueck-v1,luchs-rueckkehr-100.html	9.11.2024
Zwischen Schutz und Schuss: So geht's dem Luchs in Bayern	https://www.br.de/nachrichten/bayern/so-geht-s-dem-luchs-in-bayern-zwischen-schutz-und-schuss,UOkHfJk	21.09.2024
Luchse im Erzgebirge heimisch geworden	https://www.mdr.de/nachrichten/sachsen/chemnitz/annaberg-aueschwarzenberg/luchs-auswilderung-erzgebirge-interview-100.html	29.08.2024
Tierzählung: Luchs in Bayern vor großem Comeback?	https://www.marktspiegel.de/bayern/c-panorama/luchs-in-bayern-vor-groessem-comeback_a115835	14.10.2024
Luchsjunge im Thüringer Wald: Das Phantom des Waldes ist zurück	https://www.geo.de/natur/tierwelt/luchsjunge-im-thueringer-wald--das-phantom-des-waldes-ist-zurueck-35020950.html	30.08.2024
Umwelt: Rückkehr des Luchses nach Hessen geschieht nur langsam	https://www.stern.de/gesellschaft/regional/hessen/umwelt--rueckkehr-des-luchses-nach-hessen-geschieht-nur-langsam-35202554.html	9.11.2024
Luchse zurück in Sachsen: Land gibt 1,8 Millionen Euro für Auswilderungsprojekt aus	https://www.mdr.de/nachrichten/sachsen/chemnitz/annaberg-aueschwarzenberg/luchs-auswilderung-eibenstock-wiederansiedlung-erzgebirge-102.html	29.02.2024
Warum haben diese Luchse keine Ohren? Die Entdeckung eines Schweizer Tierfotografen wirft Fragen auf	https://www.swr.de/swraktuell/baden-wuerttemberg/suedbaden/dreiland-aktuell-luchse-ohne-ohren-im-schweizer-grenzgebiet-100.html	28.04.2024

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Schutz vor Verkehr – und illegaler Jagd? Luchs-Projekt gestartet	https://www.br.de/nachrichten/bayern/schutz-vor-verkehr-und-illegaler-jagd-luchs-projekt-gestartet,U63gU4I	5.03.2024
Neues Gehege im Wald: Zoo Karlsruhe will Luchse auf die Freiheit vorbereiten	https://www.swr.de/swraktuell/baden-wuerttemberg/karlsruhe/zoo-karlsruhe-tierpark-oberwald-gehege-luchs-luchse-auswilderung-100.html	15.03.2024
Artenschutz: Luchs Anton bei Verkehrsunfall im Vogtland getötet	https://www.zeit.de/news/2024-11/08/luchs-anton-bei-verkehrsunfall-im-vogtland-getoetet	11.11.2024
Comeback der Pinselohren! Nach Jahrhunderten schleichen wieder Luchse durch Sachsen	https://www.tag24.de/nachrichten/regionales/sachsen/comeback-der-pinselohren-nach-jahrhunderten-schleichen-wieder-luchse-durch-sachsen-3313476	1.09.2024
Funkelaugen und Pinselohren: Der Luchs ist zurück in deutschen Wäldern	https://www.tagesspiegel.de/gesellschaft/panorama/funkelaugen-und-pinselohren-der-luchs-ist-zurueck-in-deutschen-waldern-11181058.html	8.02.2024
Erzgebirge: Junger Luchs Chapo ausgewildert	https://www.saechsische.de/sachsen/erzgebirge-junger-luchs-chapo-ausgewildert-S6JNJNUQPC7XTXXUUDJHJ2RBOM.html	11.07.2024
Schotten: Förderverein will auf die Rückkehr des Luchses vorbereitet sein	https://www.fnp.de/lokales/wetteraukreis/schotten-foerdereverein-will-auf-die-rueckkehr-des-luchses-vorbereitet-sein-93205358.html	25.07.2024
Nur 6 Tiere in Baden-Württemberg: Luchs auf Autobahn überfahren	https://www.swr.de/swraktuell/baden-wuerttemberg/karlsruhe/luchs-im-nordschwarzwald-auf-autobahn-ueberfahren-100.html	12.01.2024

Co-funded by
the European Union

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej